

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XIII. — Izdan in razposlan dne 20. februarja 1900.

Vsebina: (Št. 28 in 29.) 28. Razglas o dopustilu mreže z električno silo obratovanih malih železničnih prog s pravnim tirom v Brnu in okolici. — 29. Razglas o uredbi uniformovalnih razmer gledé malih železnic (tercijarnih železnic).

28.

Razglas ministrstva za železnice z dne 3. februarja 1900. 1.

o dopustilu mreže z električno silo obratovanih malih železničnih prog s pravnim tirom v Brnu in okolici.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižega reda z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), v porazumu z udeleženi c. kr. ministrstvi in s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjih §§. 1 do všt. 17, in hkratu razveljavši dopustilna določila, zadevajoča obstoječe proge cestne železnice, mestni občini Brnski dodelilo za-prošeno dopustilo za gradnjo in obrat enotne mreže z električno silo obratovanih malih železničnih prog s pravnim tirom, ki jo je napraviti privzemši in primerno izpremenivši obstoječe, doslej niti za lokalne niti za male železnice dopuščene proge cestne železnice v Brnu.

Dopuščena železnična mreža obsega nastopne proge:

1. Od Pisárek skozi tñido Pisárečko, ulico Meštansko, tñido Ugartovo, ulico Silnično, sedaj tñido

Wawrovo in tñido Skeneovo čez nadrazno namestje, potem skozi ulico Pelhřimovo, ulico na Baště, ulico Švedsko, Novo ulico do Kartous s krili od Pisarečke tñide do Starobrnške pivovarne, od Wawrove tñide do tovarne Arona in Jakoba Lów-Beerovih sinov, od nadražnega namestja do kolodvora priv. avstr.-ogrske družbe državne železnice, od Nove ulice do stekleninske tovarne delniške družbe zavodov za steklenine in tovaren za kovinsko blago Austria v Lösselovi ulici, k tovarni za stroje delniške družbe za izdelovanje strojev poprej Brand & Lhuillier, k sladovnici F. Morgenstern & sin in k pivovarni Moravia;

2. od tñide Ugartove skozi Meštansko ulico in Dunajsko ulico na osrednje pokopališče s krilom od Meštanske ulice skozi Řično ulico do Bauerjeve cukrarne;

3. od Zabrdovic poleg mosta čez reko Svitavo skozi Cejle, ulico Koblížno, čez Velko náměstje in od tod skozi novo spojno cesto na Lažanskega náměstje, potem skozi Giskrovo tñido in Herlthovo ulico do Zemskega doma, potem čez Ratwitovo náměstje, skozi Veversko ulico, ulico Tivoli, čez Obilni trg, Údolno ulico in Joštovo tñido nazaj na Lažanskega náměstje;

4. od Velkega náměstja skozi Ferdinandovo ulico, viadukt državne železnice in Křenovo k mestni klanici;

5. od viadukta državne železnice skozi Trnito ulico, eventualno skozi to ulico in Plankovo ulico do Komárova;

6. z obilnega trga skozi Údolno ulico, Úvozno ulico čez Klášterno náměštje in skozi Klášterno ulico do Starobrnškega kopaljšča.

§. 1.

Za dopuščene proge se dodeljujejo koncesijonarki finančne ugodnosti, omenjene v členu V skraja omenjenega zakona.

Doba v členu V., lit. d) zgoranjega zakona omenjenih oprostil od davka se ustanavlja na 25 let, računaje od današnjega dne, z merilom, da začne oprostilo od davka za proge navedene v uvodu pod 1 in 2, še-le s tistim časom, v katerem se, ko so se izpremenile, oddajo električnemu obratu.

Glede kolkovnine od voznic za osebe naj velja določilo v členu XX, odstavku drugem spredaj navedenega zakona.

§. 2.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo skraja pod št. 1 do 5 oznamenjenih železničnih prog začeti takoj po dobljenem dovolilu za gradnjo, jo dokončati najpozneje v enem in pol leta računaje od današnjega dne, in dodelane proge izročiti javnemu prometu. Stavbni rok za spredaj pod št. 6 oznamenjeno progo ustanovi svoječasnó c. kr. ministrstvo za železnice, in koncesijonarka se mora ukloniti določilom, ki se odredé gledé tega.

Po vseh spredaj omenjenih malih železničnih progah je vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala zgoranjega roka za gradnjo, in pa da dovrši in opremi dopuščene proge dopustilu primerno, mora koncesijonarka na zahtevo državne uprave dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se smé izreči, da je zapala ta varščina.

Koncesijonarki se daje dovolilo, da sme za oskrbovanje tovornega prometa in pa, ako bi bil električni obrat moten in kadar bi se nabralo preveč vozečega se občinstva ob nedeljah in praznikih

tudi za promet oseb na spredaj pod št. 1 in 2 oznamenjenih progah, in pa na tam navedenih krilih rabiti tudi parne motorje po natančnejših načinih, ki jih ustanovi c. kr. ministrstvo za železnice.

§. 3.

Da izdela dopuščene železnične proge, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je koncesijonarki dodeliti tudi za stran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

V kolikor bi se v napravo dopuščenih železnic rabile javne ceste, ki niso v upravi koncesijonarke, mora koncesijonarka dobiti privolilo tistih, ki so dolžni vzdrževati té ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dati privolilo v rabo ceste.

Koncesijonarka je dolžna, plačati stroške z napravo in obratom s početka oznamenjenih prog zavisnih ukrepov v varstvo nemotenega obrata ob času dopustila teh prog že obstoječih državnih telegrafskih in telefonskih vodov, zlasti tudi stroške za eventualno preložitve teh vodov.

§. 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščenih železničnih prog držati vsebine te dopustilnice in pa tehniških dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi semkaj meréčih zakonov in ukazov, zlasti zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), v kolikor so ti po določilih v odstavku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) uporabni za male železnice, potem zakonov in ukazov, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še tega, kar ukažejo ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

Gledé nabave stavbnega gradiva, šin in drugih železničnih sestavin, in pa vseh obratil in opravnih predmetov iz domačih fužin ali fabrik, nadalje gledé

tega, da se daje delo v prvi vrsti domačim delavcem, se izdadó primerne naredbe v dopustilnih pogojih.

§. 6.

Koncesijonarki se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredi delniško družbo, katera stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarke.

Znesek napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za obstoječe cestne železnične proge in pa za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železničnih prog, ki se naredé na novo, vštevši nabavo vozil, napravo postranskih zgradeb, ki jih je posebno postaviti pri mestnem električnem osrednjem zavodu za obratovanje železnice, in dotacijo pričuvnega zaklada, in se izkažejo, kakor gre, prištevši interkalarne obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, postavljati v račun nikakoršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrené napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je v razdolžiti času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtéžu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Koncesijonarka je dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami, o medsebojnem pripomaganju z osebjem in vozili za večje vojaške prevoze.

Koncesijonarka je nadalje dolžna, po železnici dajati vožnjo zastonj podčastnikom in ordonancam, ki so vsaki čas v službi. O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojne marine in deželne brambe.

§. 8.

Kadar bi vsled svečanosti, krdelnih pohodov parad, potem napravljanja kanalov, polaganja cevovodov itd. oblastva štela, da je začasno ustaviti obrat po kakem kosu dopuščenih železničnih prog, tedaj mora koncesijonarka brez upora slušati dotične naredbe oblastev, ne zahtevajoč nobene odškodnine za izgubo, ki ji nastane s tem, da se obrat začasno ustavi.

§. 9.

Državni uradniki, nameščenci in služabniki, kateri po ukazilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo dopuščene železnice vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov in se izkažejo z uradnimi potrdilnicami, ki jih v njih poverflo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati brezplačno s potno prtljavo vred.

§. 10.

Koncesijonarka je dolžna, pošto in pa služnike poštne in telegrafske uprave prevažati z vsemi v voznem črtéžu navedenimi vlaki.

Za to opravilo in pa za druge opravila v namene poštne uprave sme koncesijonarka zahtevati primerno odplato, katera se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave malih železnic pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po služnikih železničnega zavoda.

§. 11.

Koncesijonarka je dolžna, skrbeti za oskrbo v obratu dopuščenih železničnih prog porabljanih uslužbencev v onemoglosti in starosti in njihove družine in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri blagajnici imenovane zveze.

Koncesijonarka je nadalje dolžna skrbeti za to, da ostane osebje, ki ima doslej delo pri obratovanju

obstojećih cestnih železničnih prog v Brnu, tudi za obratovanje dopuščenih železničnih prog, v kolikor se to dá izvršiti z ozirom na izpremenjeni način obratovanja.

§. 12.

Koncesijonarka je dolžna, na zahtevo c. kr. ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§. 13.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na petdeset (50) let, računaje od dne, katerega bodo v uvodu pod št. 1 do 5 oznamene železnične proge narejene pripravne za obratovanje, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o začetku in dovrstitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti po zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 14.

V §. 8. zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ustanovljena državna pripadna pravica ne veljá glede dopuščenih železničnih prog.

§. 15.

Koncesijonarka nima pravice prepuščati obrat dopuščenih železničnih prog tretjim osebam, razen ako je v to izrečno dovolila državna uprava.

§. 16.

Državna uprava ima pravico prepričati se, da je gradnja železnic in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerno in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

§. 17.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih, ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

29.

**Razglas ministrstva za železnice
z dne 13. februarja 1900. l.**

o uredbi uniformovalnih razmer gledé malih železnic (tercijarnih železnic).

Vsled Najvišega sklepa ima minister za železnice pravico podjetja malih železnic (tercijarnih železnic) odločiti od uporabe določil predpisa o železniških uniformah z dne 16. julija 1897. l. (drž. zak. št. 176) in službeno obleko ali službeno znamenje, katero naj nosijo uslužbenci takih železnic opravlja službo v občevanju z občinstvom, določiti od primera do primera.

Wittek s. r.